

JEFFREY ARCHER

Van vader op zoon

Deel 2 van de Clifton-kronieken

ISBN 978-90-225-7310-5

ISBN 978-94-023-0466-4 (e-boek)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *The Sins of the Father*

Vertaling: Joost van der Meer en William Oostendorp

Omslagontwerp: Wil Immink

Omslagbeeld: Getty Images/Arcangel

Zetwerk: ZetSpiegel, Best

© 2012 Jeffrey Archer

Nederlandstalige uitgave © 2015 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Oorspronkelijke uitgave: Macmillan, an imprint of Pan Macmillan, a division of Macmillan Publishers Ltd.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

SIR TOMMY MACPHERSON

CBE, MC**, TD, DL

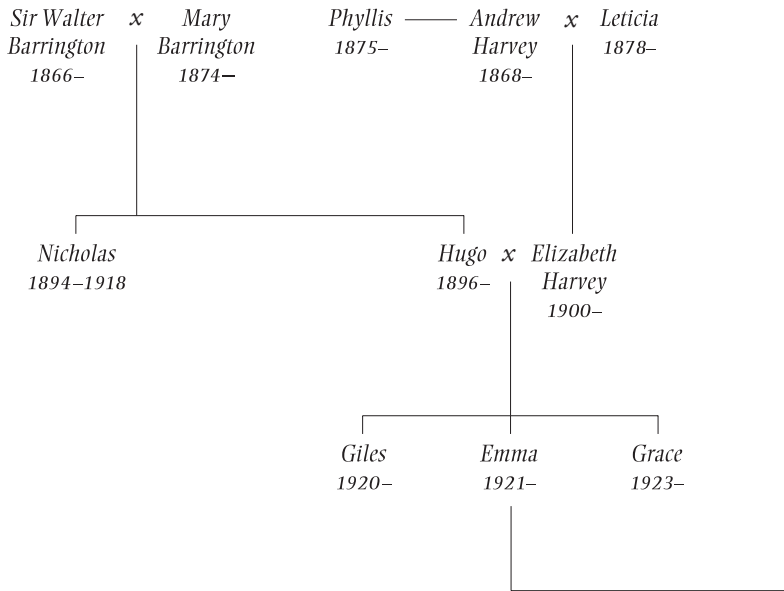
Chevalier de la Légion d'Honneur

Croix de Guerre met 2 palmen en een ster

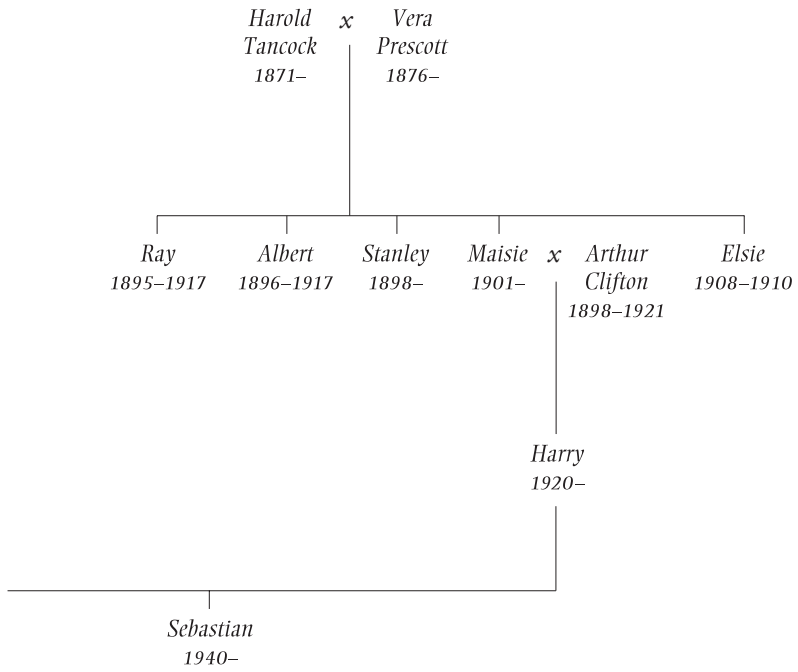
Medaglia d'Argento en Verzetsmedaille, Italië

Kt of St. Mary of Bethlehem

De familie Barrington

De familie Clifton

Want ik, Jahweh uw God, Ik ben voor hen die Mij haten een jaloerse God die de schuld van de vaders wreekt op hun kinderen, tot het derde en vierde geslacht...

– Boek van Exodus

Harry Clifton

1939-1941

I

‘Mijn naam is Harry Clifton.’

‘Ja hoor, en ik ben Babe Ruth,’ reageerde rechercheur Kolowski terwijl hij een sigaret opstak.

‘Nee,’ zei Harry, ‘u begrijpt het niet, iemand heeft een afschuwelijke vergissing gemaakt. Ik ben Harry Clifton, een Engelsman uit Bristol. Ik diende op hetzelfde schip als Tom Bradshaw.’

‘Bewaar dat maar voor je advocaat,’ zei de rechercheur, die diep uitademde en de kleine cel met een rookwolk vulde.

‘Die heb ik niet,’ protesteerde Harry.

‘Jongen, als ik zo diep in de nesten zat, zou Sefton Jelks aan mijn zijde zo’n beetje mijn enige hoop zijn.’

‘Wie is Sefton Jelks?’

‘Misschien heb je nog nooit van de meest gehaaide advocaat in New York gehoord,’ de rechercheur blies nog een rookpluim uit, ‘maar met hem heb je morgenochtend om negen uur een afspraak, en Jelks komt pas zijn kantoor uit als zijn rekening vooruit is betaald.’

‘Maar...’ begon Harry terwijl Kolowski met de palm van zijn hand tegen de celdeur sloeg.

‘Dus als Jelks morgenochtend komt opdagen,’ onderbrak Kolowski Harry, ‘kun je maar beter met een overtuigender verhaal komen dan dat we de verkeerde man hebben gearresteerd. Je hebt de immigratie-functionaris verteld dat je Tom Bradshaw was, en als dat voor hem goed genoeg was, geldt dat straks ook voor de rechter.’

De celdeur zwaaide open, maar niet voordat de rechercheur nog een rookpluim had uitgeblazen die Harry deed hoesten. Zonder verder nog een woord stapte Kolowski de gang op en smeed hij de deur achter zich dicht. Harry zakte in elkaar op een aan de muur bevestigde slaapbank en liet zijn hoofd op een steenhard kussen rusten. Hij sloeg zijn

ogen op naar het plafond en vroeg zich af hoe hij op beschuldiging van moord in een politiecel aan de andere kant van de wereld was beland.

Lang voordat het ochtendlicht door de tralies de cel in kon kruipen, ging de deur open. Ondanks het vroege uur was Harry klaarwakker.

Er kwam een cipier binnengekuierd met een dienblad eten dat het Leger des Heils een arme zwerver nog niet zou hebben durven voorzetten. Zodra hij het blad op het houten tafeltje had neergezet, vertrok hij weer zonder een woord.

Harry wierp een blik op het eten en begon te ijsberen. Met elke stap raakte hij er meer van overtuigd dat wanneer hij meneer Jelks uitlegde waarom hij zijn naam voor die van Tom Bradshaw had verruild, de kwestie snel opgelost zou zijn. Uitzetting zou de ergste straf zijn die ze hem konden opleggen, en aangezien hij altijd van plan was geweest om naar Engeland terug te keren en zich bij de marine te melden, paste dit alles in zijn oorspronkelijke plan.

Om vijf voor negen zat Harry ongeduldig op het voeteneind van de slaapbank te wachten op de komst van meneer Jelks. De zware ijzeren deur zwaaide pas om twaalf over negen open. Terwijl een gevangenebewaarder opzij stapte om een lange, elegante man met zilvergrijs haar binnen te laten, sprong Harry overeind. Hij schatte de man ongeveer even oud als zijn opa. Meneer Jelks droeg een donkerblauw pak met dunne streepjes en twee rijen knopen, een wit overhemd en een streepjesdas. De vermoeide blik op zijn gezicht deed vermoeden dat weinig hem zou verrassen.

‘Goedemorgen,’ zei hij met een flauwe glimlach. ‘Mijn naam is Sefton Jelks. Ik ben de oudste compagnon van Jelks, Myers and Abernathy, en mijn cliënten, meneer en mevrouw Bradshaw, hebben mij verzocht om u in uw komende rechtszaak te vertegenwoordigen.’

Harry bood Jelks de enige stoel in zijn cel aan, alsof hij een oude vriend was die voor een kopje thee zijn studeerkamer op Oxford binnen was gewipt. Hij nam plaats op de rand van de slaapbank en keek toe terwijl de advocaat zijn aktetas opendeed, er een gele blocnote uit haalde en deze op het tafeltje legde.

Jelks haalde een pen uit een binnenzak. ‘Misschien zou u willen beginnen met mij te vertellen wie u bent, aangezien we allebei weten dat u niet luitenant Bradshaw bent.’

Mocht de advocaat verrast zijn door Harry's verhaal, dan liet hij daar niets van blijken. Met gebogen hoofd maakte hij uitgebreid aantekeningen op zijn gele blocnote terwijl Harry uitlegde hoe hij een nacht in de cel was beland. Eenmaal uitgepraat nam Harry aan dat zijn problemen nu toch de wereld uit moesten zijn, met zo'n ervaren advocaat aan zijn zijde – tot hij Jelks' eerste vraag hoorde.

'U zegt dat toen u zich aan boord van de Kansas Star bevond, u uw moeder een brief schreef waarin u haar uitlegde waarom u de identiteit van Tom Bradshaw had aangenomen?'

'Dat klopt, meneer. Ik wilde niet dat mijn moeder onnodig verdriet had, maar tegelijkertijd wilde ik dat ze goed begreep waarom ik zo'n drastische beslissing had genomen.'

'Ja, ik kan begrijpen waarom u kunt hebben gedacht dat een identiteitsverandering al uw directe problemen zou oplossen, hoewel u zich er niet van bewust was dat het u in een reeks zelfs nog complexere problemen kon betrekken,' zei Jelks. Zijn volgende vraag verraste Harry zelfs nog meer. 'Herinnert u zich de inhoud van die brief?'

'Natuurlijk. Ik schreef en herschreef hem zo vaak dat ik hem bijna woordelijk zou kunnen reproduceren.'

'Sta mij dan toe uw geheugen te testen,' zei Jelks, en zonder omhaal scheurde hij een velletje uit zijn gele blocnote en gaf hij dit en zijn vulpen aan Harry.

Harry groef even in zijn geheugen naar de exacte woorden en begon de brief te herschrijven.

Mijn liefste moeder,

Ik heb alles gedaan wat in mijn macht lag om ervoor te zorgen dat u deze brief ontvangt voordat iemand u kan vertellen dat ik op zee ben omgekomen. Zoals de datum in de aanhef aantoont, ben ik niet om het leven gekomen toen de Devonian op 4 september tot zinken werd gebracht. Als door een wonder ben ik door een matroos aan boord van een Amerikaans schip uit zee gevist en dankzij hem ben ik springlevend. Er deed zich echter een onverwachte kans voor om de identiteit van een andere man aan te nemen en die heb ik gewillig gegrepen in de hoop dat het Emma zal verlossen van de vele problemen die ik voor haar en haar familie door de jaren heen onopzettelijk lijk te hebben veroorzaakt.

Het is belangrijk dat u weet dat mijn liefde voor Emma in geen enkel

opzicht is verminderd, verre van dat. Ik kan niet geloven dat ik ooit opnieuw zo'n grote liefde zal ervaren. Maar ik vind niet dat ik het recht heb om van haar te verwachten dat ze zich de rest van haar leven vastklampt aan de ijdele hoop dat ik ergens in de toekomst zal kunnen bewijzen dat niet Hugo Barrington mijn vader was, en dat ik in feite de zoon van Arthur Clifton ben. Op deze manier kan ze in elk geval denken aan een toekomst met iemand anders. Die man benijd ik.

Ik ben van plan om met het eerste beschikbare schip naar Engeland terug te keren, dus mocht u enig bericht ontvangen van een Tom Bradshaw, dan kunt u aannemen dat het van mij is. Zodra ik weer voet in Bristol zet, zal ik contact met u opnemen, maar in de tussentijd moet ik u smeken om mijn geheim te bewaren zoals u dat van u zo veel jaren hebt bewaard.

*Uw liefhebbende zoon,
Harry*

Toen Jelks de brief had gelezen, verraste hij Harry andermaal. 'Hebt u de brief zelf op de bus gedaan, meneer Clifton,' vroeg hij, 'of gaf u die verantwoordelijkheid aan iemand anders?'

Voor het eerst voelde Harry argwaan, en hij besloot niet te zeggen dat hij dokter Wallace had verzocht om de brief aan zijn moeder te geven wanneer hij twee weken later in Bristol zou terugkeren. Hij was bang dat Jelks dokter Wallace wel eens zou kunnen overhalen om de brief over te dragen, en dan zou zijn moeder nooit te weten komen dat hij nog leefde.

'Ik postte de brief toen ik aan wal kwam,' zei hij.

De oudere advocaat nam zijn tijd voordat hij reageerde. 'Hebt u enig bewijs dat u Harry Clifton bent, en niet Thomas Bradshaw?'

'Nee, meneer, dat heb ik niet,' antwoordde Harry zonder aarzelen, terwijl hij zich er pijnlijk van bewust was dat niemand aan boord van de Kansas Star ook maar enige reden had om te geloven dat hij niet Tom Bradshaw was, en de enigen die zijn verhaal konden bevestigen bevonden zich aan de andere kant van de oceaan, meer dan 4800 kilometer weg, en zouden nu spoedig horen dat Harry Clifton op zee was begraven.

'Dan kan ik u wel eens van dienst zijn, meneer Clifton. Dat wil zeggen, als u nog steeds wilt dat miss Emma Barrington gelooft dat u dood

bent. Zo ja,' zei Jelks met een onoprechte glimlach op zijn gezicht, 'kan ik wellicht een oplossing voor uw probleem aanbieden.'

'Een oplossing?' vroeg Harry voor het eerst hoopvol.

'Maar alleen als u de persona van Thomas Bradshaw kunt aanhouden.'

Harry verviel in stilzwijgen.

'De openbare aanklager heeft aanvaard dat de beschuldiging tegen Bradshaw op indirect bewijs berust, en het enige echte bewijs waar ze zich aan vastklampen is dat hij de dag na de moord het land verliet. Ze weten hoe zwak hun zaak is en hebben ermee ingestemd de beschuldiging van moord te laten vallen als u schuld bekent aan de minder zware telastlegging van desertie.'

'Maar waarom zou ik daarmee instemmen?' vroeg Harry.

'Ik kan drie goede redenen bedenken,' reageerde Jelks. 'Ten eerste, doet u het niet, dan belandt u waarschijnlijk zes jaar in de gevangenis, omdat u onder valse voorwendselen de Verenigde Staten hebt betreden. Ten tweede zou u uw anonimiteit behouden, zodat de familie Barrington geen reden zou hebben om te geloven dat u nog leeft. En ten derde zijn de Bradshaws bereid u tienduizend dollar te betalen als u de plek van hun zoon inneemt.'

Harry beseftte meteen dat dit een kans zou zijn om zijn moeder terug te betalen voor alles wat zij zich door de jaren heen voor hem had ontzegd. Zo'n groot geldbedrag zou haar leven veranderen en het haar mogelijk maken om aan de vierkamerwoning aan Still House Lane, alsmede de wekelijkse klop op de deur van de huurophaler, te ontkomen. Ze zou zelfs kunnen overwegen om haar baan als serveerster in het Grand Hotel op te zeggen en aan een gemakkelijker leven te beginnen, hoewel Harry dat onwaarschijnlijk achtte. Maar voordat hij in Jelks' plannen toestemde, had hij zelf een aantal vragen.

'Waarom zouden de Bradshaws zo'n valse voorstelling van zaken willen doorzetten als ze nu wel moeten weten dat hun zoon op zee is omgekomen?'

'Mevrouw Bradshaw wil Thomas' naam koste wat het kost gezuiverd zien. Ze zal nooit accepteren dat een van haar zoons de ander gedood zou kunnen hebben.'

'Dus daar wordt Tom van beschuldigd, van de moord op zijn broer?'

'Ja, maar zoals ik al zei, is het bewijs ondeugdelijk en indirect, en in

de rechtszaal zou er zeker niets van overeind blijven, wat de reden is dat de officier van justitie bereid is om de beschuldiging te laten vallen, maar alleen als wij schuld bekennen aan desertie.'

'En hoe lang zou mijn straf dan kunnen zijn, als ik daarmee instemde?'

'De officier van justitie heeft toegezegd de rechter te adviseren dat u tot een jaar wordt veroordeeld, dus met goed gedrag zou u na zes maanden weer een vrij man kunnen zijn; heel wat beter dan de zes jaar die u kunt verwachten als u blijft volhouden dat u Harry Clifton bent.'

'Maar zodra ik de rechtszaal in loop, moet iemand wel inzien dat ik Bradshaw niet ben.'

'Onwaarschijnlijk,' zei Jelks. 'De Bradshaws komen uit Seattle, aan de westkust, en hoewel ze welgesteld zijn, komen ze zelden in New York. Thomas nam op zijn zeventiende dienst bij de marine, en zoals u tot uw schade hebt ondervonden, heeft hij de afgelopen vier jaar geen voet in Amerika gezet. En als u schuld bekennt, zult u slechts twintig minuten in de rechtszaal zijn.'

'Maar als ik mijn mond opendoe, weet iedereen toch dat ik geen Amerikaan ben?'

'Daarom zult u uw mond ook niet opendoen, meneer Clifton.' De hoffelijke raadsman leek op alles een antwoord te hebben. Harry probeerde een andere list.

'In Engeland is de zaal bij een moordzaak altijd afgeladen met journalisten, en het publiek staat al 's morgens vroeg buiten in de rij in de hoop om een glimp van de gedaagde op te vangen.'

'Meneer Clifton, op dit moment worden er in New York veertien moordzaken behandeld, waaronder de beruchte "schaarstekker". Ik betwijfel of er zelfs een leerling-journalist op deze zaak zal worden gezet.'

'Ik heb tijd nodig om erover na te denken.'

Jelks keek op zijn horloge. 'Om twaalf uur worden we voor rechter Atkins verwacht, dus u hebt iets meer dan een uur om tot een besluit te komen, meneer Clifton.' Hij riep om een bewaker om de celdeur te openen. 'Mocht u beslissen om niet van mijn diensten gebruik te maken, dan wens ik u geluk, want dan zullen we elkaar niet weer zien,' voegde hij eraan toe voordat hij de cel uit liep.

Harry ging op het voeteneind van de slaapbank zitten en dacht na

over het aanbod van Sefton Jelks. Hoewel hij er niet aan twijfelde dat de zilvergrijze raadsman zijn eigen agenda had, klonk zes maanden veel aangenamer dan zes jaar, en tot wie anders kon hij zich wenden dan tot deze door de wol geverfde advocaat? Harry wenste dat hij even bij sir Walter kon binnenvallen en hem om advies kon vragen.

Een uur later werd Harry, gekleed in een donkerblauw pak, crèmekleurig overhemd, gesteven kraag en een streepjesdas, in de handboeien geslagen, van zijn cel naar een wagen gemarcheerd en onder gewapende bewaking naar het gerechtsgebouw gereden.

‘Niemand moet geloven dat u tot moord in staat bent,’ had Jelks gezegd nadat een kleermaker met een stuk of zes pakken, overhemden en een keur van stropdassen Harry’s cel had bezocht.

‘Dat ben ik ook niet,’ hielp Harry hem herinneren.

Op de gang werd Harry met Jelks herenigd. De advocaat schonk hem diezelfde glimlach voordat hij zich door de zwaaiendeuren begaf en het middenpad afliep tot hij de twee lege stoelen achter de tafel van de verdediging bereikte.

Nadat Harry zijn plaats had ingenomen en zijn handboeien waren verwijderd, keek hij de bijna lege rechtszaal rond. Daar had Jelks gelijk in gehad. Er leek weinig publiek, en zeker geen pers, geïnteresseerd in de zaak. Voor hen moest het gewoon de zoveelste moord binnen bepaalde kringen zijn, waarbij de gedaagde waarschijnlijk zou worden vrijgesproken. Geen ‘Kaïn en Abel’-krantenkoppen zolang er in rechtszaal nummer 4 geen kans op de elektrische stoel was.

Terwijl de klok twaalf uur begon te slaan, ging aan de andere kant van de zaal een deur open en verscheen rechter Atkins. Hij liep langzaam de zaal door, beklom het trapje en nam zijn plaats in achter een bureau op de verhoging. Vervolgens knikte hij in de richting van de officier van justitie, alsof hij precies wist wat die ging zeggen.

Vanachter de tafel van de aanklager stond een jonge jurist op, die uitlegde dat de staat de moordaanklacht zou intrekken, maar Thomas Bradshaw zou aanklagen op verdenking van desertie uit de Amerikaanse marine. De rechter knikte en richtte zijn aandacht op meneer Jelks, die als op een teken overeind kwam.

‘En hoe pleit uw cliënt op de tweede aanklacht, die van desertie?’

‘Schuldig,’ zei Jelks. ‘Edelachtbare, ik hoop dat u in deze situatie

mild zult oordelen over mijn cliënt, want ik hoef u er niet aan te herinneren dat dit zijn eerste vergrijp is en dat hij vóór deze atypische misstap een smetteloos verleden had.'

Rechter Atkins keek nors voor zich uit. 'Meester Jelks,' zei hij, 'sommigen kunnen van mening zijn dat het verlaten van zijn post tijdens het dienen van zijn land voor een officier net zo'n afschuwelijk misdrijf is als moord. Ik ben ervan overtuigd dat ik ú er niet aan hoef te herinneren dat een dergelijk vergrijp er tot voor kort toe zou hebben geleid dat uw cliënt voor een vuurpeloton belandde.'

Harry werd misselijk terwijl hij zijn ogen opsloeg naar Jelks, die de rechter bleef aankijken.

'Met dat in gedachten,' ging Atkins verder, 'veroordeel ik luitenant Thomas Bradshaw tot zes jaar gevangenisstraf.' Hij sloeg met zijn hamer en zei 'Volgende zaak' voordat Harry een kans kreeg om te protesteren.

'U zei tegen me...' begon Harry, maar Jelks had zijn voormalige cliënt al de rug toegekeerd en liep weg. Harry wilde net achter hem aan rennen toen de twee bewakers hem bij de armen grepen, deze achter zijn rug trokken en de veroordeelde crimineel vlug in de handboeien sloegen. Harry werd door de rechtszaal gevoerd naar een deur die hem eerder nog niet was opgevallen.

Hij keek om en zag Sefton Jelks handen schudden met een man van middelbare leeftijd, die hem duidelijk feliciteerde met een goed geslaagde klus. Waar had Harry dat gezicht eerder gezien? En op dat moment beseftte hij dat het de vader van Tom Bradshaw moest zijn.